

Exordium

Unit 8: Gestrengheid

Lezing: 1

E. Malone: Monastiek Leven als een Militia Spiritualis

Origenes is de vader van het begrip van de asceet als de trouwe soldaat van Christus die een constante oorlog voert tegen de zonde....Vanaf de vroegste geschriften over monastiek leven is het vanzelfsprekend dat de monniken voelden dat zij de erfgenamen waren van de titel *Milites Christi*. Zij beschouwden hun leven vooral als een oorlogvoeren waarin de voornaamste vijand de duivel was met zijn engelen, en waarin de behaalde overwinningen de plaatsvervangende overwinningen van Christus over de Satan waren. Wanneer de heilige Antonius zijn monniken onderrichtte over hun roeping, vertelde hij hun:

Als wij dat leven leiden, laat ons onophoudelijk waakzaam zijn en "ons hart boven alles bewaken", (Spr.: 4:23) zoals geschreven staat, want wij hebben de verschrikkelijke, gewetenloze en perverse demonen als vijanden; tegen hen is ons oorlogvoeren zoals de Apostel zei: "Want onze strijd gaat niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, de machten en de heersers van deze duistere wereld, tegen de geestelijke en bovenaardse machten van het kwaad" (Ef. 6:12)

....Meer metaforisch, maar nauwelijks minder levendig is het onderricht van Abt Serapion († na 362) aan zijn monniken, waarin zij beschreven worden als soldaten die in Christus' leger dienen...

"Daarom, dierbaren, weest gezegend! Het past u dit steeds maar te herhalen. Gij hebt niet in het leger van een menselijke koning gediend, om in de oorlog getuigen te zijn van het sneuvelen van je makkers; maar gij hebt voor Christus gestreden, om getuige te zijn van de nederlaag van de duivels. Gij waart ook niet uitgerust met wapens van koper en ijzer om uw medeknechten te slaan, maar gij zijt uitgerust met een sterk geloof om de duivel te overmeesteren. Gij zijt ook geen soldaten geworden om mensenbloed te vergieten, maar gij staat in de dienst van God om voortdurend uw gebed vóór Hem te brengen".

Deze manier om het monnikenleven voor te stellen is geen voorbijgaand fenomeen, maar komt voortdurend terug in de geschriften van de monastieke Vaders. De H Orsiesius spreekt over monniken als *boni milites Christi*. Als groep worden de monniken soms beschreven als het *exercitus monachorum*, en hun strijd tegen de bekoring als *certamina cordis*, *certamina visus*, *pugna sensuum corporis*, en *certamina sensuum animae* (een strijd van het hart, een strijd van het zicht, een gevecht van de zintuigen van het lichaam, een strijd van de zintuigen van de ziel).

Johannes Cassianus spreekt vaak van de monnik als soldaat van Christus. Bijvoorbeeld wanneer hij de kleding beschrijft die eigen is aan het monastieke leven, zegt hij, *Itaque monachum ut militem Christi in procinctu semper belli accinctis lumbis iugiter oportet incedere* (Inst 1.1), en vervolgens verzekert hij zijn lezers nog: *His itaque vestimentis Christi miles indutus noverit prius ob id se cinguli constrictione munitum* (Inst 1.11).(... "Als soldaat van Christus, is het aangewezen dat de monnik altijd en voortdurend in strijduniform loopt,

zijn lendenen omgord... De soldaat van Christus zal – zó gekleed - ervoor zorgen dat hij uitgerust is met een riem die hem omgordt. “)

De geestelijke strijd die de monnik te wachten staat wanneer hij het vlees heeft overmeesterd, wordt door Cassianus voorgesteld als een strijd tegen de scharen van de vijand. Deze strijd, zo zegt hij, is nodig voor de soldaat van Christus, zoniet wordt hij laks in het gemak en het nietsdoen van perioden van vrede, en vergeet hij de glorie van zijn vroegere overwinningen over de vijand. Indien hij zijn vurigheid verloren moest zijn en laks geworden is, zou de soldaat van Christus de beloningen voor zijn triomfen ook verliezen.

Omdat hij het vlees onderworpen en overmeesterd heeft, nemen zoveel scharen tegenstrevers, zoveel colonnes vijanden- gestimuleerd door zijn overwinningen- de wapens tegen de zegevierende soldaat van Christus: anders begint Christus' soldaat inderdaad de glorievolle strijd van vroeger te vergeten, laks als hij geworden is omwille van de rust van tijden van vrede; en laks geworden in een luiheid omwille van zijn veiligheid, wordt hij beroofd van de ontvangen beloningen en van de verdiensten van zijn overwinningen (*Inst 5.19*)

De H. Benedictus (ca 547) nam – toen hij zijn monastieke regel schreef- de traditie over die hij van vroegere schrijvers ontving. Juist bij het begin van zijn regel wendt hij zich tot zijn leerlingen met volgende woorden:

Tot jullie, derhalve, zijn mijn woorden thans gericht, waar jullie ook zijn, die jullie eigenwil verzaken; neem de krachtigste en beste wapens van gehoorzaamheid, om voor de Heer Christus, uw trouwe Koning te strijden.

Voor de H. Benedictus was heel het leven van de monnik een geestelijk strijdvoeren, waarin Christus de koning was, en de monnik de soldaat. De monastieke regel was de strikte militaire codex waardoor de soldaat gebonden was en waaronder hij diende.

Exordium

Unit 8: Gestrengheid

Lezing: 2

Teksten van Gilbert van Swineshead

1. SC 39/40,6; CFS 26,484

“Mirre met specerijen”, betekent ofwel afstand van het kwade met verlangens naar het goede, ofwel strengheid van het vlees en toewijding van het hart. Of we nu matigheid bedoelen in wat gewettigd is of uithoudingsvermogen bij beledigingen, in mirre zijn de specerijen van beide deugden goed versmolten. Zulke mirre is inderdaad een genade, als wij geseld worden wanneer we goed doen, of als wij – uiterlijk bedroefd- hierdoor innerlijk geraakt worden door vertroosting.

2. SC 43/44,6; CFS 26,533

Naar uw mening... waarom doorklieft het woord van de Heer de hardheid van sommigen niet als een ijshouweel? Hun darmen zijn bevroren door ijsskoude gevoelens van overdreven gestrengheid; hun ingewanden distilleren geen druppel barmhartigheid; zij worden niet geraakt – noch bewogen door de minste genegenheid jegens boetvaardigen...

3. SC 15/16,8; CFS 20,213

Zelfs nu, goede Jezus, als de zoon van onze moeder sterft – Ik bedoel de zoon van deze heilige gemeenschap, deze weduwe bij wie gij (bij wijze van spreken) logeert – herstelt gij hem tot leven. Die zoon is dood, die ten ondergaat aan het gewicht van verveling of wanhoop, die geen levendige godsvrucht kent, noch door vurigheid van geest bezielde is, die – hoewel hij de voorschriften van de Regel niet verlaten heeft – nochtans lusteloos in een koude en wegwijnende affectie overleeft en geen zachtheid ervaart in ons heilig werk. De droeve blik van heel de Orde ontmoedigt hem.

4. SC 42/43,8; CFS 26,523

Sprekend over het openen van de deur, waarom let zij eerst op haar handen? Wenst zij wellicht te suggereren met welke handen gij voor uw Geliefde de deur zoudt openen, met welke verdienstelijke daden gij uw naderen tot de contemplatie van de waarheid voorbereidt? Inderdaad: goed zijn handen met mirre geparfumeerd, die de versterving van het vlees praktiseren, die de laksheid ervan matigen, de losbandigheid ervan in toom houden, zodat de doorgang tot de vreugde van het Woord breder wordt. Bekijk je deze daden van reguliere observantie niet als druppels mirre die – elkaar steeds opvolgend – de geest zalven en het vlees bedwingen? Beschouw onze nachtwaken, vasten, bescheiden en schaars dieet, ruwe kleding en het zwartbrood, de vrijwillige geselslagen, het psalmzingen bij de dageraad en het stil gebed; hoewel elk gebed met diepgevoelde hartstocht opstijgt, wordt het stil gebed des te vuriger hoe rustiger de ademhaling van het lichaam de adem van de geest ontspant. Distilleren al deze observaties geen mirre over ons wanneer zij elkaar opvolgen? Terecht worden zij met mirre vergeleken omdat, zij aan het vlees de bitterheid doen ervaren van het ongemak en de geest met de zalving van de devotie strelen.

5. SC 25/26,5; CFS 20,321

Goed is een versterking van graniet als het zo is dat honing en olie uit haar harde substantie gewonnen kunnen worden. En inderdaad de echte hardheid van de observaties en de rots van de discipline brengen vaak volle stromen olie voort, en de wat stevige gestrengheid van onze Orde verschaft zachtheid van godsvrucht aan de kaken van de geest.

Met de woorden van de Psalm: "Laat vrede zijn in uw hart en rijkdom in uw torens" Jeruzalem, maar "heel veel voor hen die u liefhebben". Anders gaat iemand die niet liefheeft, - hoewel hij binnen is - toch hongerig heen.

6. SC 34/35,2; CFS 26,428

Liefde is een goede muur, maar vóór die muur is er een bolwerk. Liefde is als een muur en haar bolwerk is de gestrengheid van de Regel. De muur bevat heilige gedachten en zoete affecten; het bolwerk stoot gelegenheden tot zonden af en houdt ze op afstand. Het bolwerk van de Regel biedt gelegenheid en vrijheid voor liefdeattenties; de liefdemuur geniet ervan. De binnenmuur is aangenaam; de buitenmuur is noodzakelijk. De muur sluit je op te midden van hemelse genoegens; het bolwerk sluit wereldse genoegens uit. Als je je hart aan Christus verlangt aan te bieden als een tuin van genoegens, neem het dan niet kwalijk dat je door het bolwerk omsingeld wordt. Iedereen die over een bolwerk klaagt, wenst de genoegens te verliezen die hij bezit, indien hij deze tenminste bezit. Iemand die niet weet hoe omsingeld te zijn, weet niet hoe een tuin te zijn

Exordium
Unit 8: Gestrengheid
Lezing: 3

Walter Daniel, *Vita Ailredi* 5

Hun naam, (d.i. Witte Monniken), heeft zijn oorsprong in het feit dat zij (zoals de engelen zouden kunnen zijn), gekleed waren met pure wol, gesponnen en geweven van zuivere schapenvacht. Zo genoemd en gekleed en verzameld als zwermen zeemeeuwen, stralen zij als zij lopen in de witheid van sneeuw. Zij houden armoede in ere, niet de ontbering van luie of nalatige lui, maar een armoede ingegeven door de eis van de wil, en gevoed door een grondig geloof, en goedgekeurd door goddelijke liefde. Zij zijn door zo hechte liefdesbanden samengegroeid dat hun groep "even schrikwekkend is als een leger met vaandels" Zij vertrappen de wereldse bloemen met de voet van vergetelheid, zij beschouwen rijkdom en eerbetuigingen als drek, zij slaan met de vuist van het geweten op het uiterlijke van vergankelijke dingen, zij misprijzen vleselijke verlangens en ijdele roem inzake voedsel, drank, handeling en affectie, alsook in overvloed of schaarste van goederen, zij rennen een gelijke wedloop in het juiste gebruik ervan tussen rechts en links, bewaren altijd een bescheiden uniformiteit, zij gebruiken slechts zoveel en zulke levensmiddelen als er nodig zijn om de noden van het lichaam te stillen en hun vurigheid in de aanbidding van God te bewaren.

Voor hen wordt alles vastgelegd door wikken en wegen, door maat en aantal. Een pond brood, een glas (*hemina*) drank, twee schotels kool en bonen. Indien zij een avondmaal gebruiken, wordt het overschot van de maaltijd opnieuw geserveerd behalve dat – in plaats van twee gekookte gerechten – verse groenten worden opgediend, als die er zijn. Wanneer zij op bed rusten, ligt ieder van hen alleen en omgord, in kovel en tuniek 's winters en 's zomers. Zij hebben geen persoonlijk eigendom, zij praten ook niet met elkaar; niemand zet een voetstap in de richting van zijn eigen wil. Al wat zij doen is op een teken van de prelaat, en zij keren zich opzij in een zelfde richting. Aan tafel, in processie, bij de communie en in andere liturgische observanties zijn allen – klein en groot, jong en oud, geleerd of onwetend, aan één wet onderworpen. Persoonlijke standing verdwijnt in gelijkheid van ieder en allen; er is geen onbillijk teken van uitzondering behalve de grotere heiligheid die één man boven de anderen kan plaatsen. De enige waardetest is het herkennen van de beste. Hoe nederiger iemand is, hoe groter hij onder hen is; hoe lager in zijn eigen achting, hoe prettiger in de opinie en het oordeel van de anderen.

Vrouwen, valken en honden, behalve harde blaffers die dienen om dieven op afstand te houden passeren de poorten van het klooster niet.

Door hun buitenmatige liefde verdrijven zij het vergif van het ongeduld, en de aanvallen van de gramschap alsook de ziedende wasem van hoogmoed en zodoende worden zij, zoals in de Handelingen van de Apostelen, dank zij de genade en de liefde van de Heilige Geest, gemaakt tot "één van hart en één van ziel".

Exordium
Unit 8: Gestrengheid
Lezing: 4

Aelred over Gestrengheid.

“Omtrent de opvatting van sommigen die beweren dat uiterlijk hard zwoegen in strijd is met de liefde en innerlijke vrede”.

Maar, beweert gij, het is duidelijk dat het lichaam verzwakken door genadeloze nachtwaken, het vlees kastijden door dagelijkse zware arbeid en de kracht van iemands ledematen verzwakken door het eten van heel arm voedsel niet alleen aanzienlijk voor overlast zullen zorgen, maar in strijd zijn met de liefde die je zo sterk tracht aan te bevelen, zo dat wij de geest vrij maken van alle genoegens, maar hem ook beroven van alle geestelijke voldoening.

Zo luidt de lachwekkende opvatting van hen die geestelijke zoetheid leggen in een zeker genoeg van het vlees, bewegend dat kastijding van het lichaam nadelig is voor de geest en dat het lijden van de uitwendige mens de heiligheid van de inwendige mens aantast. Zij beweren dit sinds vlees en geest bij elkaar horen door een natuurlijke gehechtheid, en elk van beiden zijn hartstochten aan de ander meedeelt. Als de blijdschap van de een niet ongestoord kan blijven terwijl de ander bedrukt is, dan kan een geest die door angst of pijn terneergeslagen is, de stroom van geestelijke vreugde niet ontvangen. Dit moet van nabij onderzocht en onderscheiden worden.

Oh, hoe beschamend is het geestelijke genade te zoeken door middel van de wetten van Hippocrates! Zij die in alles eerder vertrouwen op fysieke argumenten dan op de richtlijnen van de apostelen, zijn zo verdwaald!

Dit is duidelijk de wijsheid niet die van boven komt, maar een die ten eerste gematigd is, vervolgens tot vrede strekt: in feite is ze eeuwig aards, vleselijk en duivels. Dit is de wijsheid van woorden; terwijl zij handelt over de genoegens van het vlees, streeft zij ertoe het kruis van Christus weg te nemen. In het kruis is er uiteraard niets aangenaams, niets zoets, niets teders, absoluut niets delicaats voor zover het het vlees betreft. Het is echter niet uit de weg geruimd; het werpt eerder deze leer van zelfinschikkelijkheid omver die de nagels in deze heilige ledematen hebben overwonnen en die de echte lans – in die minzame zijde gestoken – door haar heilzame punt heeft overtroffen.

Ik voel als volstrekt in strijd met deze leer, en verklaar met nadruk dat kastijding van het vlees niet in strijd is met de geest indien ze ingegeven is door een gezond inzicht, en indien discretie in acht genomen wordt. Dit zou moeten opgevat worden, niet vanuit ons persoonlijk vermoeden, maar vanuit onze voorgangers zodat laksheid en traagheid niet schuil gaan onder voorwendsel van discretie. Aldus zeg ik: lichaamskastijding is niet in strijd met de geest, maar de geest heeft ze nodig. Zij belemmert geen goddelijke troost, maar in tegendeel – denk ik, zij openbaart ze zodanig dat ik van mening zou zijn dat zolang wij in dit leven zijn, deze twee dingen, - uiterlijke beproeving en innerlijke vertroosting - elkaar altijd evenwichtig aanvullen.
(*Spec Car 2.5,8-9*)

Exordium
Unit 8: Gestrengheid
Lezing:5

Bernardus over Voedsel

1.

Wat hebt gij hierover te zeggen, gij die zo zorgzaam zijt voor uw voedsel en zo onzorgvuldig voor uw moraal? Hippocrates en zijn volgelingen leren ons ons leven in deze wereld te redden, terwijl Christus en zijn leerlingen daarentegen, ons leren ons leven te verliezen. Wie van deze twee verkiest ge als meester te hebben? Er is geen twijfel over de vraag van wie hij de leerling is die zegt "Dit is slecht voor mijn ogen, en dit voor mijn hoofd, dit voor mijn borst en dat voor mijn maag". Want iedereen spreekt in overeenkomst met wat hij van zijn meester geleerd heeft. Zulke geruchten staan niet in de Evangelies, noch in de profeten, noch in de Apostelbrieven. Het is vast en zeker dat vlees en bloed zulke wijsheid geopenbaard hebben, niet de Geest van de Vader – want dit is de wijsheid van het vlees. Luistert wat onze artsen hierover te zeggen hebben: "De wijsheid van het vlees is de dood" zeggen ze en: "De wijsheid van het vlees staat vijandig tegenover God".

Moet ik u de leer van Hippocrates of Galenus voorhouden, of die van Epicurus' school? Neen, want ik ben een leerling van Christus en het is tot leerlingen van Christus dat ik mij richt. Zou ik zonderlinge leerstellingen invoeren, dan was ik het die zou zondigen. Epicurus en Hippocrates zijn geïnteresseerd in het lichaam, het genoegen en de gezondheid ervan; maar hierover verkondigde mijn Meester verachting. De Zaligmaker spoorde ons aan het leven van de ziel in het lichaam te verliezen, terwijl die leraars daarentegen naar de middelen zochten (en ze evalueerden) hoe dit leven te bewaren en ervan te genieten.

Wat anders hoorde gij Christus zeggen wanneer ge hem zojuist hoorde verkondigen: "Wie zijn leven liefheeft zal het verliezen". Men verliest zijn leven door het te geven in het martelaarschap of door het in een leven van boetvaardigheid te versterven. Inderdaad, de handelingen van het vlees versterven door de geest, is een soort martelaarschap, minder angstaanjagend dan de dood door het zwaard, maar meer beproevend omdat het langer gerekt wordt. Ziet gij dan niet in dat dit woord van mijn Meester een veroordeling is van de wijsheid van het vlees, die zich op soortgelijke wijze uitdrukt in seksuele toegeeflijkheid en in een overdreven aandacht voor het welzijn van het lichaam?

Dat echte wijsheid niet gericht is op genotvol leven kunt gij vernemen uit het woord van de Wijze die stelt dat geen wijsheid gevonden wordt bij wie genotvol leeft. In dezelfde lijn zei iemand die wijsheid gevonden had: "Ik heb wijsheid meer liefgehad dan gezondheid of schoonheid". Indien wijsheid meer moet bemind worden dan gezondheid en schoonheid, hoe veel te meer moet zij dan niet verkozen worden boven plezier en onfatsoenlijkheid? Meer nog: welk voordeel is er in de aandacht die een genieter dagelijks schenkt aan het bestuderen van de diverse typen en samenstellingen van voedingsmiddelen? Zo iemand zegt: "Bonen veroorzaken mij wind. Kaas zet mijn maag overhoop. Melk is slecht voor mijn hoofd. Water drinken verzwakt mijn hart. Koolsoorten verwekken melancholie. Prei prikkelt mij. Zoetwatervis maakt mij geheel onpasselijk". Hoe kan er in alle rivieren en velden en tuinen en warenhuizen iets gevonden worden dat gegeten mag worden?

Gedenk a.u.b. dit. Gij zijt een monnik, geen arts. Gij zult niet om uw gezondheid geoordeeld worden, maar om de manier waarop gij uw roeping beleefd zult hebben. Ik smeed u: houd op: voor uw eigen zielenrust, voor het belang van hen die naar u kijken, om te vermijden een last te zijn voor het huis, en voor de zaak van het geweten- niet zo zeer uw geweten als het geweten van hem die zit en eet wat vóór hem ligt en die mort omdat gij weigert te eten. Hij is geërgerd omdat gij bijgelovig zijt, die onbenulligheden zó belangrijk maakt. Anderzijds denkt hij kwaad van mij omdat ik u het voedsel niet geef dat ge nodig hebt. (SC. 30,10-12)

2.

Wij trekken onze neus op voor onbezoedeld voedsel zoals de natuur het voortbrengt, en verkiezen dingen door elkaar te mengen. Wij laten natuurlijke door God geschonken kwaliteiten links liggen alsof wij tot overdaad willen aansporen met verfijnde delicatessen. Honger is lang aan de kant gezet, natuurlijk, maar er is altijd ruimte voor genot.

Om een voorbeeld te geven. Wie zou alle manieren kunnen beschrijven waarop eieren worden verknoeid en gemarteld of de zorg die wordt besteed om ze zus of zo te draaien? Ze kunnen zacht gekookt worden of geroerd. Ze kunnen gebakken of geroosterd worden. Soms worden ze gevuld. Nu eens worden ze met andere eetwaren opgediend, dan weer apart. Welke redenen kunnen er zijn voor al die verscheidenheid buiten de voldoening van een vermoeide eetlust? Een aanzienlijk deel van de aandacht wordt aan het voorkomen van een schotel besteed, zodat aan het gezicht evenveel genot verschaft wordt als aan het gehemelte. Zo kunnen de ogen nog genieten van nieuwigheden terwijl de maag opspeelt van overlading. Ogen genieten van kleuren, het gehemelte van smaken, maar de arme maag kan geen kleuren zien en geen smaken appreciëren. Ze heeft alles te bevatten en wordt per slot van rekening meer bedrukt dan verfrist. (Apo. 20)

Exordium

Unit 8: Gestrengheid

Vragen ter Reflectie en Gesprek

1. Vergelijk de Cisterciënzer gestrengheidspraktijken met wat in de R.B. gevonden wordt. Werken dezelfde waarden er?
2. Weten dat diverse kloosters de waarde van de gestrengheid op diverse wijzen uitdrukken, zou u
  - a) uw eigen gemeenschap
  - b) andere gemeenschappen die u kent
  - c) uw persoonlijke leefstijlals "aangepast streng" beschrijven?
Leg uit hoe u tot uw conclusies komt. Welke maatstaven hanteert u?
3. Welke elementen van traditionele gestrengheid beschouwt u heden als belangrijk, gezien de evidente grote sociale en culturele veranderingen in de Orde sedert 900 jaar?
4. Zijn er nieuwe uitdagingen die het monastieke leven "hard en ruw" maken, en die de Stichters niet kenden? Maak er een lijst van. Dragen zulke moeilijke observanties ertoe bij de streefdoelen van het monastieke leven na te streven, of zijn zij louter accidentele bijproducten van het moderne leven? Hoe kunnen wij hier een creatief antwoord op geven?
5. Welk antwoord geeft u wanneer mensen vragen:
  - a) **Waarom** staat u zo vroeg op?
  - b) **Waarom** hebt u een lagere levensstandaard dan andere religieuzen?
  - c) **Waarom** eet u geen vlees?
  - d) **Waarom** draagt u het habijt?
  - e) **Waarom** draagt u geen make-up of juwelen?
  - f) **Waarom** zijn er beperkingen op gebed van praten en toegang tot de media?
  - g) **Waarom** mag u niet uitgaan en u vermaken?
6. Welke 3 punten van deze Unit zou u wensen te onthouden voor verdere reflectie?

Exordium

Foundation Bibliography for Communities

Unit 8: Austerity

A. SPIRITUAL WARFARE

7. AUER Johann, "Militia Christi," DSp 10, col. 1210-1223.
8. BORIAS André, "Saint Benoît et l'Italie de VIe siècle," in COCR 57.4 (1995); see pp.285-287.
9. BOURGUIGNON Pierre and Francis WERNER, "Combat spirituel," in DSp 2, col 1135-1142.
10. DRISCOLL Michael S., "Spiritual Warfare," in Michael Downey [ed.] *The New Dictionary of Catholic Spirituality* (Collegeville: Liturgical Press, 1993), pp. 1017-1018
11. FARKASFALVY Denis, "The Biblical Spirituality of Early Cîteaux," in Thomas Pruit, [ed.], *Cistercians in Texas* (Irving: Our Lady of Dallas, 1998), pp.84-94.
12. GUEVIN Benedict, "Benedict's Military Vocabulary Reconsidered," ABR 49.2 (1998), pp. 138-147.
13. MALONE Edward, *The Monk and the Martyr* (Washington: CUA Press, 1950); see pp. 100-118.
14. MANNING E., "La signification de 'militare-militia-miles' dans la Règle de saint Benoît," RBen 72 (1962), pp. 135-138.
15. MOHRMANN Christine, "La Langue de saint Benoît," in *Études sur le latin des chrétiens II* (Rome: Edizioni di Storia e Letteratura, 1961), see pp.337-340.
16. RUDOLPH Conrad, *Violence & Daily Life: Reading, Art and Polemics in the Cîteaux "Moralia in Job"* (Princeton University Press, 1997), see pp. 42-62.

B. CONVERSION

17. FARKASFALVY Denis, "The First Step in Spiritual Life: Conversion," ASOC 46 (1990), pp. 65-84. With a response from Jean-Alber Vinel and Charles Dumont, *ib.* pp. 85-89.

C. ASCETICISM

C1 Primary Sources

12. AELRED OF RIEVAULX, *De institutione inclusarum* 11-13; SChr 76, pp. 68-79. Translated in *Treatises: Pastoral Prayer* (CFS 2; Cistercian Publications, Spencer, 1971), pp. 57-61.
13. BERNARD OF CLAIRVAUX, Apo 16-29; SBOp 3, 95-107. Translation in *Treatises I* (CFS 1; Cistercian Publications, Spencer, 1970), pp. 52-66.
14. GILBERT OF SWINESHEAD, *In cantica* 22.3-4; PL 184, c. 120-122; Translated in *Sermons on the Song of Songs, II* (Cistercian Publications, Kalamazoo, 1979), pp. 286-289, and *Pain de Cîteaux* 3.7, pp. 29-34 (22.3-4).
15. WILLIAM OF SAINT THIERRY, *Epistola Domni Willelmi ad Fratres de Monte Dei* 125-139; SChr 223, pp. 242-253. Translated in *The Golden Epistle* (CFS 12; Cistercian Publications, Spencer, 1971), pp. 52-56.
16. WILLIAM OF SAINT THIERRY, [*Sancti Bernardi*] *Vita Prima*, I, 8, 38-41; (PL 185, 249c-251c). Translation by Martinus Cawley, *Bernard of Clairvaux: Early Biographies* (Guadalupe Translations, Lafayette, 1990), Volume I, pp. 51-54.

C2 Secondary Sources

17. BELL David N., "The Ascetic Spirituality of Baldwin of Ford," *Cîteaux* 21 (1980), pp. 227-250.
18. DUMONT Charles, "Humanisme et rusticité," *Cîteaux* 21 (1980), pp. 21-34. Reprinted in *Sagesse ardente: À l'école cistercienne de l'amour dans la tradition bénédictine* (Pain de Cîteaux 3.8; N.-D. du Lac, Oka, 1995), pp. 57-76. Translation, "Humanism and Rusticity: Aim and Practice of the Early Cistercian," CSQ 17 (1982), pp. 66-81.
19. LACKNER Bede K., "Early Cistercian Life as Described by the *Ecclesiastica Officia*," in John R. Sommerfeldt [ed.], *Cistercian Ideals and Reality* (CSS 60; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1978), pp. 62-79.
20. LECLERCQ Jean, "Quiés Mētis," in *Otia Monastica: Études sur le vocabulaire de la contemplation au moyen âge* (Studia Anselmiana 51; Hercer, Rome, 1963), pp. 102-114.

21. LOUF André, "Asceticism - An Exercise in Grace," in *The Cistercian Way* (CSS 76; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1983), pp. 81-96.
22. MCGUIRE Brian Patrick, "Self-Denial and Self-Assertion in Arnulf of Villers," CSQ 28 (1993), pp. 241-259.
23. O'DWYER Barry, "Asceticism and Psychology in St Bernard," *Tjurunga* 10 (1975), pp. 83-88.
24. SALMON Pierre, "Monastic Asceticism and the Origins of Cîteaux," *Monastic Studies* 3 (1965), pp. 119-138. = "L'ascèse monastique et les origines de Cîteaux," in *Mélanges Saint Bernard: XXIVe Congrès de l'Association Bourguignonne des Sociétés Savantes* (Association des Amis de Saint Bernard, Dijon, 1954), pp. 268-283.
25. THOMAS Robert, "Itinéraire spirituel," in *Spiritualité cistercienne* (Documentation Cistercienne, Rochefort, 1976), pp. 43-51.
26. VUONG-DINH-LAM Jean, "Les observances monastiques: instruments de Vie Spirituelle d'après Gilbert de Hoyland," COCR 26 (1964), pp. 5-21.

D. SIMPLICITY

27. CHAURAND Jacques, "William of Saint Thierry's Aspirations to the Simple Life: A Study in Vocabulary," in *William Abbot of St. Thierry: A Colloquium at the Abbey of St. Thierry* (CSS 94; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1987), pp. 138-152.
28. DAUTREY Philippe, "Simplicité, fille de croissance et de discipline: l'évolution de l'attitude des cisterciens vis-à-vis de leur cadre de vie entre 1180 et 1245," in *Mélanges Anselme Dimier* (Benoît Chauvin, Pupilli, 1984), T. 3, pp. 73-89.
29. FAURE Marie-Pierre, "Appelés à la simplicité," COCR 41 (1979), pp. 107-116.
30. FRIEDLANDER Colette, "Galland de Reigny et la simplicité," COCR 41 (1979), 29-51.
31. LECLERCQ Jean, "Sancta Simplicitas," COCR 22 (1960), pp. 138-148. Reprinted in *Chances de la spiritualité occidentale* (Paris: Cerf, 1966), pp. 339-354.
32. MERTON Thomas, "St Bernard on Interior Simplicity," in *Thomas Merton on Saint Bernard* (Cistercian Publications, Kalamazoo, 1980), pp. 107-157.
33. SIMON M., "Sancta Simplicitas. La simplicité selon Guillaume de Saint-Thierry," COCR 41 (1979), pp. 52-72.

34. SOMMERFELDT John R., "Simplicity," in *The Spiritual Teaching of Bernard of Clairvaux: An Intellectual History of the Early Cistercian order* (CSS 125; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1991), pp. 165-173.
35. WADDELL Chrysogonus, "Simplicity and Ordinarity: The Climate of Early Cistercian Hagiography," in John R. Sommerfeldt [ed.], *Simplicity and Ordinarity: Studies in Medieval Cistercian History, V* (CSS 61; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1980), pp. 1-47. Translated in COCR 41 (1979), pp. 3-28.

E. POVERTY

E1 Primary Sources

36. BALDWIN OF FORDE, "On the Poor in Spirit," in *Spiritual Tractates II* (CFS 41; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1986), IX/1, pp. 7-25.
37. BERNARD OF CLAIRVAUX, SC 21, 7-8; SBOp 1.126-127. Translated in *On the Song of Songs II* (CFS 7; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1976), pp. 9-10.
38. BERNARD OF CLAIRVAUX, Adv 4; SBOp 4. 182-187. Translated by Michael Casey in *The Advent Sermons of Bernard of Clairvaux* (Australian Benedictine Studies series, Belgrave, 1979), pp. 26-32.
39. BERNARD OF CLAIRVAUX, OS 1.7-8; SBOp 5.331-334.
40. BERNARD OF CLAIRVAUX, Div 48: (*De paupertate voluntaria*); SBOp 6a,268. Translated in Pierre-Yves Emery, *Saint Bernard: Sermons Divers, 2* (Desclée de Brouwer, Paris, 1982), pp. 27-28.
41. GUERRIC OF IGNY, *Sermon for the Feast of All Saints* SChr 202, pp. 498-515. Translated in *Liturgical Sermons: Volume Two* (CFS 32; Cistercian Publications, Spencer, 1971), pp. 204-212.
42. GALAND OF REIGNY, "Parabola quod melior sit pauper vita quam dives," in *Parabolaire* (SChr 378; Cerf, Paris, 1992), pp. 418-429.
43. JOHN OF FORDE, SC 110; CCM 18, pp. 742-749. Translated in *On the Song of Songs, VII* (Cistercian Publications, Kalamazoo, 1984), pp. 116-130.
44. WILLIAM OF SAINT THIERRY, *Epistola Domni Willelmi ad Fratres de Monte Dei* 147-168; SChr 223, pp. 259-277. Translated in *The Golden Epistle* (CFS 12; Cistercian Publications, Spencer, 1971), pp. 59-66.

E2 Secondary Sources

45. BOSL K., *Armut Christi, Ideal der Mönche und Ketzer, Ideologie der aufstiegenderen Gesellschaftsschichten vom 11. bis zum 13. Jahrhundert* (Bayerische Akademie der Wissenschaften, Munich, 1981).
46. CASEY Michael, "The Meaning of Monastic Poverty for Bernard of Clairvaux," *CSQ* 33 (1998), pp. 427-438.
47. LACKNER Bede, "The Crisis of Cenobitism," in *The Eleventh-Century Background of Cîteaux* (CSS 8; Cistercian Publications, Washington, 1972), pp. 92-112.
48. LECLERCQ Jean, "Liturgie, pauvreté et charité," in *Témoins de la spiritualité occidentale* (Cerf, Paris, 1965), pp. 135-154.
49. LOUF André, "Une théologie de la pauvreté monastique chez le bienheureux Gueric d'Igny," *COCR* 20 (1958), pp. 207-222 and 362-373.
50. MANSELLI Raoul, "Monachesimo e povertà: La lettera *Ad fratres Montis Dei* di Guglielmo di Saint-Thierry," in *Mélanges Anselme Dimier* (Benoît Chauvin, Pupillin, 1984), T. 3, pp. 355-362.
51. RESNICK Irvén M., "Odo of Tournai and Peter Damian: Poverty and Crisis in the Eleventh Century," *Revue Bénédictine* 98 (1988), pp. 114-140.
52. VOGÜE Adalbert de, "Monastic Poverty in the West from the 4th to the 8th Century," *Monastic Studies* 13 (1982), pp. 99-112. (= *COCR* 46 {1984}, pp. 177-185.)
53. WADDELL Chrysogonus, "The *Exordium Cistercii*, Lucan and Mother Poverty," *Cîteaux* 33 (1982), pp. 379-388.
54. WAREING Gregory, "The Teaching of St. Ailred of Rievaulx on Poverty," *Cîteaux* 18 (1967), pp. 342-352.

F: WORK

F1 Primary Sources

55. ECCLESIASTICA OFFICIA, "LXXV. De Labore," in Danièle Choisselet and Placide Vernet [ed.], *Les Ecclesiastica Officia cisterciens du XIIe siècle* (La Documentation Cistercienne 22; Abbaye d'Oelenberg, Reiningue, 1989), pp. 218-225.
56. ECCLESIASTICA OFFICIA, "LXXXIV. De Tempore Secationis et Messionis," in Danièle Choisselet and Placide Vernet [ed.], *Les Ecclesiastica Officia cisterciens du XIIe siècle* (La Documentation Cistercienne 22; Abbaye d'Oelenberg, Reiningue, 1989), pp. 242-245.

57. STEPHEN OF SAWLEY, "Chapter 11: Work," in *A Mirror for Novices in Treatises* (CFS 36; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1984), p.103.
58. WILLIAM OF SAINT THIERRY, *Epistola Domni Willelmi ad Fratres de Monte Dei* 83-92; Schr 223, pp. 209-216. Translated in *The Golden Epistle* (CFS 12; Cistercian Publications, Spencer, 1971), pp. 39-42.
59. WILLIAM OF SAINT THIERRY, [*Sancti Bernardi*] *Vita Prima*, I, 4, 22-24, (PL 185, 240a-241a). Translation by Martinus Cawley, *Bernard of Clairvaux: Early Biographies* (Guadalupe Translations, Lafayette, 1990), Volume I, pp. 30-32.

F2 Secondary Sources

60. DIMIER Anselme, "Le travail chez les premiers cisterciens," in *Mélanges Anselme Dimier* (Benoît Chauvin, Pupillin, 1987), T. 2, pp. 565-574.
61. DUMONT Charles, "Ora et labora," in *Une éducation du coeur: La spiritualité de saint Bernard et de saint Aelred* (Pain de Cîteaux 3.10; Abbaye N.-D. du Lac, Oka, 1996), pp. 93-107.
62. FRANCE James, "Labor Manuum," in *The Cistercians in Scandinavia* (CSS 131; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1992), pp. 255-285.
63. LECLERCQ Jean, "Le travail: ascèse sociale d'après Isaac d'Étoile," COCR 32 (1971), pp.159-167.
64. LOUF André, "Laborious Leisure," in *The Cistercian Way* (CSS 76; Cistercian Publications, Kalamazoo, 1983), pp.109-117.
65. SULLIVAN L. M., "Workers, Policy-makers and Labor Ideals in Cistercian Legislation," *Cîteaux* 40 (1989), pp. 175-199.
66. THOMAS Robert, "Le travail manuel," in *La journée monastique* (Desclée de Brouwer, Paris, 1982), pp. 88.104.
67. VILLIN Pierre, "Le travail au Moyen Âge," DSp 15, c. 1208-1237.

G: SOLITUDE

G1 Primary Sources

68. ADAM OF PERSEIGNE, Ep 9. Translated in CFS 21 (Cistercian Publications, Kalamazoo, 1976), pp. 134-137.